

Differentiaalvergelijkingen A (WISB231) 25 februari 2003

Opgave 1

(30 punten)

Beschouw het beginwaardeprobleem

$$\frac{dy}{dx} = -y + \cos(x) + 1, \quad y(0) = y_0. \quad (1)$$

- Los het beginwaardeprobleem (1) voor $y_0 \in \mathbb{R}$ op. Geef ook een zo groot mogelijk interval waarop de oplossing bestaat.
- Voor welke waarde $y_0 \in \mathbb{R}$ is de oplossing $y(x)$ periodiek en wat is de bijbehorende periode T ?
- Schets $y(x)$ voor een $y_0 \neq \frac{3}{2}$. Hoe verhoudt zich de oplossing $y(x)$ voor grote x waarden?

Opgave 2

(30 punten)

Bereken e^{xA} voor $A = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 0 \end{pmatrix}$.

Opgave 3

(40 punten)

Beschouw het volgende stelsel van nietlineaire differentiaalvergelijkingen:

$$\begin{cases} \dot{x} = x^2 - y^2 \\ \dot{y} = 2xy \end{cases} \quad (2)$$

- Bereken de rustpunten van (2).
- Een verzameling $\Omega \subset \mathbb{R}^2$ heet invariant wanneer het volgende geldt: een oplossing die start in Ω , blijft in Ω zolang hij gedefinieerd is. Laat zien dat de x -as een invariante verzameling is voor het stelsel (2).
- Maak de transformatie naar poolcoördinaten $x = \rho \cos \varphi, y = \rho \sin \varphi$. Laat zien dat het stelsel (2) onder deze transformatie overgaat in het volgende stelsel:

$$\begin{cases} \dot{\rho} = \rho^2 \cos \varphi \\ \dot{\varphi} = \rho \sin \varphi \end{cases}$$

- De differentiaalvergelijking voor $\rho = \rho(\varphi)$ heeft gescheiden variabelen. Schrijf en los deze vergelijking op. Laat zien dat de oplossingen van (2) met $y(0) \neq 0$ voldoen aan de vergelijking $2Cy = x^2 + y^2$ met een constante C .
- Teken met behulp van deze informatie het faseplaatje behorend bij (2). Zet ook pijltjes! Beschrijf de banen meetkundig.